

plnou moc pro advokáta Dr. W-a, nepřesvědčivše se, pro který spor a vůbec účel listina ta sloužiti má a zda se obecní zastupitelstvo na tom usneslo, aby obec ve při vstoupila a zmíněného právního zástupce k zastupování zmocnila, dovozují přes to dovolatelé, že je z tohoto jednání nemůže postihnouti povinnost k náhradě škody, ježto prý škoda nevzešla z jednání jejich, nýbrž vlastně z toho, že procesní soudy nezkoumaly lépe a přísněji náležitosti plné moci jménem obce vydané a jmenovaného zástupce do sporu připustily a tímto nedopatřením vlastně samy zavinily, že spor přes tento nedostatek zvláštního povolení a zmocnění proveden býti mohl. Vývody těmito popírají dovolatelé pouze příčinnou, nižšími soudy zjištěnou souvislost mezi nedbalým svým jednáním a škodou, která jako otázka skutková nepodléhá již přezkoumání stolicí dovolací, důsledkem čehož odpadá potřeba vývody těmito se obíratí a uvažovati o tom, zda se v předchozí rozeprí přihodilo nějaké nedopatření se strany soudů, spor projednávajících, což jest ostatně pro tento spor zcela nedůležité. Nesprávně jest dále, uvádějí-li dovolatelé k svému vyvinění, že mohl starosta provésti spor o své újmě aspoň v prvé stolici, kde neplatí povinnost zastoupení advokáty, a že tedy se žalovaným neprávem ukládá zodpovědnost za útraty sporu v této stolici, neboť nezáleží na tom, co by se bylo mohlo bez spoluzavinění žalovaných také státi, nýbrž jedině na tom, co se následkem jejich spoluzavinění skutečně stalo. Jakým způsobem se dovolatelé dali pohnouti k tomu, že starostovi plnou moc podepsali, není pro rozhodnutí důležité; žalovaní jednali zřejmě nedbale, když starostovi slepě důvěřovali a plnou moc mu podepsali, nezeptavše se ho, jakému účelu listina tato má sloužiti. Není správné, tvrditi, že jednali z omluvitelného omylu, který vylučuje jejich provinění. Omyl tento si zavinili sami právě svojí nedbalostí, že se nestarali, pro který účel listinu za obec podepisují, a nedbalost jest tím závažnější, když dle zákona jejich podpisy mají právě za účel osvědčiti, že povolení k vedení sporu a zmocnění za obec jako osobu právníckou stalo se způsobem právně náležitým. Lze žalovaným přiznati, že byli starostou oklamáni a tím k svému nedbalému činu svedeni, leč vůči obci tento větší nebo menší poměr na vině nemůže býti s úspěchem uplatněn, ježto se dle toho podíly na povstalé škodě přesně určití nedají (§ 1302 obč. zák.). Obci jsou tedy právi náhradou celé škody dle cit. předpisu zákonného dovolatelé se starostou G. solidárně a různý poměr viny mohl by k platnosti přijíti jen v jich vnitřním poměru mezi sebou.

Čís. 5553.

Zajišťovací převlastnění neopravňuje k vlastnické žalobě o vydání věcí, nýbrž jen k žádosti, by se z věcí dostalo oprávněnému uspokojení před ostatními věřiteli.

Alternativní zmocnění má význam jen v případě, že předmět, nezáležející v peněžité sumě, byl v rozsudku prisouzen, a jest pouhou nabídkou žalobcovou, nikoli však změnou žaloby ve smyslu Šu 235 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1925, Rv II 376/25.)

Žalující banka domáhala se původně na žalované firmě vydání věcí, vyznačených v seznamu připojeném k žalobě, prohlásila pak za řízení, že jest ochotna přijmouti na místo předmětů v seznamu uvedených 14.000 Kč, což odůvodnila tím, že předměty, žalobou požadované, byly zatím v úpdkovém řízení žalované prodány. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobkyně napadá z dovolacích důvodů čís. 4, 2 a 3 Šu 503 c. ř. s. rozsudek soudu prvé stolice, poněvadž její žaloba o vydání předmětů, po případě o vyplacení 14.000 Kč, které byla žalobkyně ochotna přijmouti na místo věcí, byla zamítnuta. Provádějíc dovolací důvod nesprávného posouzení věci, zabývá se dovolatelka obšírně otázkou, zda je přípustným t. zv. zajišťovací převod vlastnictví, zda může zajišťovací smlouva tvořiti nabývací důvod práva vlastnického, či zda může domnělý majitel uplatňovati právo zástavní, nikoliv však právo vlastnické, a dochází k názoru, že rozhodnou je v té příčině pouze vůle stran, zda opravdově směřovala ku převodu vlastnictví, zda došla vyjádření způsobem nepochybným a konečně, zda odevzdání věcí se stalo způsobem zákonným. Dovolatelka má za to, že všechny tyto náležitosti jsou v tomto případě splněny, kdežto odvolací soud, poukávav zejména na znění žaloby »žádali jsme proto jistotu . . .« a na dopis ze dne 8. března 1922 »bychom Vám mohli dáti za poskytnutý nám úvěr bezvýjimečnou jistotu, rozhodli jsme se veškerý svůj inventář . . . označiti . . . jako majetek Vaší ctěné banky,« dospěl k názoru, že strany sice o vlastnictví mluvily, že však vůle jejich k nabytí vlastnictví na těch věcech nesměřovala, a že se stranám jednalo toliko o zajištění úvěrové pohledávky žalující strany. Téhož názoru byl již také soud první stolice, který vyslovil, že žalobkyně nenabyla vlastnictví k vymáhaným věcem, a zamítl žalobu, která směřovala k vydání těchto věcí. Dovolací soud souhlasí s názorem odvolacího soudu a má za to, že stranám šlo jen o vlastnické právo ku zajištění, které však nelze uplatňovati žalobou vlastnickou na vydání věcí, nýbrž lze toliko po rozumu §§ 10, 44, 48 konk. ř. žádati, aby se z těchto věcí, pokud se týče z útržku za ně dostalo oprávněnému zaplacení před ostatními úpdkovými věřiteli. Na povaze žaloby jako žaloby vlastnické nemění v tomto případě ničeho okolnost ta, že žalobkyně doplnila žalobní prosbu způsobem v rozsudku odvolacího soudu naznačeným, neboť správně poukázal odvolací soud k tomu, že jde při tom pouze o zmocnění alternativní po rozumu Šu 410 c. ř. s., nikoli však o alternativní obligaci, jak ji má na mysli § 12 ex. ř. Zmocnění alternativní má pak význam jen v případě, že předmět, který nezáleží v sumě peněžité, byl v rozsudku přisouzen a není ničím jiným, než pouhou nabídkou žalobcovou, kterou žalovaný může a nemusí přijati, nikoli však změnou žaloby podle Šu 235 c. ř. s. Odvolací soud nepochybil tedy po právní stránce nikterak, když žalobní prosbu jako pochybenou zamítl.